

Fundacje

„Zarówno akt konstytuujący jak i organy, pochodzą od osoby trzeciej, stojącej poza tą instytucją. Substratem osobowym, tj. całą grupą społeczną są destynatariusze. Podczas, gdy organizacja w korporacji jest immanentną, to przy fundacji transcendentną”

– cytat z opracowania W. Kawki wykładu Profesora T. Bigi¹.

Tadeusz Bigo w swojej książce *Związki publiczno-prawne* napisał, że

„Między korporacją a fundacją (zakładem) zachodzą różnice strukturalne; pochodzą one z różnego ustosunkowania obydwóch elementów organizacyjnych: aktu konstytucyjnego i organów. W korporacji członkowie grupy są twórcami aktu konstytucyjnego (założycielskiego), są założycielami, oni stanowią normy organizacyjne oraz ustanawiają organa; w fundacji (zakładzie) akt konstytucyjny pochodzi od osoby trzeciej nie należącej do składu grupy społecznej, której działania są przedmiotem personifikacji, czyli od tzw. fundatora”².

To spojrzenie autora z punktu widzenia różnic strukturalnych między korporacją a fundacją (zakładem) daje właściwą perspektywę, dzięki której można dostrzec i zrozumieć, iż podstawowymi elementami konstytutywnymi fundacji są: majątek (a nie członkowie), cel publiczny, struktura organizacyjna niemająca korporacyjnego charakteru, która jest wyposażona w osobowość prawną³.

Jest zatem rzeczą konieczną, aby na użytek dalszych rozważań Profesora T. Bigi i innych autorów⁴ w tej kwestii przypomnieć rozwój historyczny idei fundacyjnej, która nieodłącznie towarzyszy naturalnemu rozwojowi społeczeństwa.

¹ T. Bigo, *Prawo administracyjne. Część I. Instytucje ogólne. Opracowane przez Dr. Władysława Kawkę, Adiunkta U. Wr. na podstawie wykładów uniwersyteckich prof. dr. T. Bigo*, Wrocław 1948 (bez strony).

² T. Bigo, *Związki publiczno-prawne w świetle ustawodawstwa polskiego*, Warszawa 1928, s. 49.

³ Por. A. Kidyba, *Prawo handlowe*, Warszawa 2006, s. 688.

⁴ Zob. np.: E. Till, *Dekret o fundacjach z 7 II 1919*, „Czasopismo Prawnicze i Ekonomiczne” 1920, nr 1–4; Rappé, *Fundacje polskie w powojennych traktatach międzynarodowych*, „Gazeta Administracji i Policji Państwowej” 1929, nr 17; także: W.E. Rappé, *O publiczno-prawnej fundacji w ustawodawstwie polskim*, „Przegląd Prawa i Administracji” 1930; W.E. Rappé, *Systemy nadzoru nad fundacjami w ustawodawstwie obowiązującym na ziemiach Polski w świetle prawa porównawczego*, Lwów 1933; W.E. Rappé, *Fundacje*, Warszawa 1937 oraz K. Kumaniecki, J.S. Langrod, S. Wachholz, *Zarys ustroju administracji, prawa administracyjnego i postępowania administracyjnego*, Warszawa 1939.

Analiza literatury prawniczej, poczynając od początków XX w., pozwala stwierdzić, że przyznanie fundacjom należnego im miejsca wśród osób prawnych nastąpiło dopiero w XIX w., kiedy postawiono je obok korporacji (*universitas personarum*) i uznano za odrębną kategorię osób prawnych (*universitas bonorum*). Wcześniej instytucja fundacji przechodziła różne koleje, a jej źródła należy szukać w prawie rzymskim, począwszy od prywatnych fundacji dla uczczenia fundatora, przez cesarskie fundacje alimentacyjne, do samodzielnych, posiadających osobowość prawną *piae causae*⁵.

Zasygnalizować warto tu od razu, iż w Polsce instytucja fundacji ma wielowiekową historię. Pierwszą znaną fundacją był Instytut Św. Ducha w Sandomierzu, który powstał w 1222 r. i funkcjonował – jako schronisko dla dzieci i starców oraz szpital psychiatryczny – aż do roku 1939. Powstał on – jak również większość powoływanych fundacji w wiekach od XII do XVI – w ścisłej łączności z Kościołem⁶. Niewątpliwie najszybszy rozwój fundacji nastąpił po utracie przez Polskę niepodległości. Szła z tym w parze obrona przed utratą tożsamości narodowej. Dowodzi tego gromadzenie przez wielkie rody magnackie (Działyńscy, Krasińscy, Raczyńscy, Czartoryscy, Ossolińscy) dzieł sztuki malarskiej, drukarskiej i innej świadczącej o kulturze narodowej.

Proces kształtowania się polskiego prawa fundacyjnego sięga okresu po odzyskaniu przez Polskę niepodległości. W okresie międzywojennym działalność fundacji określał dekret Naczelnika Państwa o fundacjach i o zatwierdzaniu darowizn i zapisów z dnia 7 lutego 1919 r.⁷ Stanowił on, iż każda fundacja musi posiadać statut, zatwierdzony przez właściwy organ administracji państwowej, w którym winny znaleźć się informacje o celach działalności fundacji, jej majątku, zasadach gospodarowania, wybieralności władz itp. Na mocy dekretu fundacje mogły być ustanawiane w celu prowadzenia działalności charytatywnej, wspierania kultury, nauki, oświaty. Posiadały one osobowość prawną. Fundacje ustanawiano w drodze aktu notarialnego między żyjącymi lub na mocy testamentu.

Po II wojnie światowej fundacje na ziemiach polskich istniały do roku 1952, kiedy to mocą dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 kwietnia zniesiono tego rodzaju instytucję⁸. Dekret z 1952 r. objął swym zakresem wszystkie fundacje, w tym niesamodzielne (nieposiadające osobowości prawnej) oraz kościelne⁹. Sytuacja taka trwała aż do

⁵ Zob. M. Wójcik, *Pojęcie fundacji w prawie rzymskim*, „Roczniki Nauk Prawnych” 2000, T. X, z. 1, s. 17, 37.

⁶ Zob. T. Białas, *Definicje i cechy fundacji*, „Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Administracji i Biznesu w Gdyni”, 1998, nr 2, s. 42. Także: J. Blicharz, *Ustawa o fundacjach. Komentarz*, Wrocław 2002, s. 12.

⁷ Dz. U. Nr 15, poz. 215. Dekret ten, znowelizowany przez rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. w sprawie zmiany dekretu z dnia 7 lutego 1919 r. o fundacjach i o zatwierdzeniu darowizn i zapisów (Dz.U. Nr 38, poz. 372) przewidywał, iż powołanie fundacji świeckich podlegało zatwierdzeniu przez władze administracyjne, któremu to rygorowi nie podlegały fundacje kościelne erygowane przez odpowiednie władze kościelne.

⁸ Dz. U. Nr 15, poz. 172.

⁹ Zob. H. Cioch, *Status polskich fundacji w świetle judykatury*, „Rejent” 2000, nr 5, s. 15.

roku 1984, kiedy Sejm uchwalił ustawę o fundacjach¹⁰, przywracając tym samym ponownie do życia tę instytucję prawną.

Rzecz w tym, że obowiązująca ustawa o fundacjach fragmentarycznie jedynie znowelizowana w latach 1991–2018 nie przystaje do zmienionych warunków i potrzeb, przede wszystkim ze względu na swą nieprecyzyjną i ubogą treść. Braki te (m.in. definicji legalnej fundacji) tylko w pewnym stopniu kompensuje doktryna i orzecznictwo sądowe. Oczywiście, problemy z uściśleniem pojęcia fundacji nie są wyłącznie domeną współczesnej polskiej myśli prawniczej, warto więc nadmienić, w jaki sposób były one rozstrzygane na gruncie przedwojennej literatury prawniczej. Można również uznać – i będzie to z pewnością teza bliższa prawdy – że nowoczesna doktryna w kwestii definicji fundacji w istocie rozpoczyna się w przedwojennych publikacjach. W tym ostatnim zakresie szczególnie ważne jest to, że owo tak znamienne dla ówczesnych mistrzów Uniwersytetu im. Jana Kazimierza we Lwowie (R. Longchamps de Berier, T. Bigo, W.E. Rappé) zaangażowanie w sprawy instytucji fundacji jest mocno osadzone w kontekście użyteczności publicznej tej formy organizacyjno-prawnej.

Warto tu przytoczyć definicję W.E. Rappé opublikowaną w monografii *Fundacje*. Mówi ona, że przez fundację w znaczeniu obszerniejszym rozumiemy przeznaczenie majątku na cel użyteczności powszechnej, bądź to przez utworzenie odrębnego podmiotu prawnego, bądź przez przekazanie majątku już istniejącej osobie prawnej lub fizycznej z odpowiednim zleceniem. W znaczeniu ściślejszym przez fundację prywatnoprawną rozumiemy „przeznaczenie majątku przynoszącego trwały dochód i wyposażonego w odrębną osobowość prawną przez osobę prywatną (fizyczną lub prawną) ze środków prywatnych, aktem prywatno-prawnym, na cel użyteczności powszechnej przez władzę za taki uznany”¹¹. Równie ważne, a nawet ważniejsze jest wskazanie przez Autora, iż fundację należy traktować nie jednostronnie, lecz z uwzględnieniem jej dwoistej natury, jako „[...] typowej instytucji wspólnej tak prawu cywilnemu i publicznemu [...]”¹². Autor stwierdził m.in.: „Prawo fundacyjne – poza kwestią osobowości prawnej – nie jest częścią prawa prywatnego, lecz należy do prawa administracyjnego, z czego wynika, że we wszystkich kwestiach, których przedmiotem nie są prywatno-prawne stosunki fundacji, właściwe są do rozstrzygania władze administracyjne”¹³.

Ta ostatnia obserwacja wymaga szczególnie mocnego podkreślenia, okazuje się bowiem, że również współczesne założenia ustawodawcy – całokształt ustawodawstwa

¹⁰ Ustawa z dnia 6 kwietnia 1984 r. o fundacjach, Dz. U. Nr 21, poz. 97. Aktualnie: Dz. U. z 2018 r., poz. 1491.

¹¹ W.E. Rappé, *Fundacje*, Warszawa, 1937.

¹² *Ibidem*, s. 20.

¹³ W.E. Rappé, *Fundacje*, [w:] *Encyklopedia Podręczna Prawa Publicznego*, t. I, z. 3, Warszawa 1926, s. 151.

dotyczącego fundacji wskazuje, że najistotniejszymi cechami tych instytucji wyróżniającymi je jako specyficzną grupę osób prawnych, jest realizacja celów publicznych, wskazanych przez fundatora, na rzecz nieograniczonego kręgu destynatariuszy (odbiorców). Nie bez racji stwierdził więc W.E. Rappé: „Stosunek administracji publicznej do fundacji wynika z jednej strony z celów fundacji, wkraczających we wszystkie dziedziny tej administracji [...]” i dalej „[...] państwo w czasie istnienia fundacji, będzie miało możliwość kontroli, że cel fundacji odpowiada w istocie względem użyteczności publicznej”¹⁴.

Trzeba jednocześnie pamiętać, że również R. Longchamps de Bérier jeszcze przed okresem II Rzeczypospolitej definiował fundację jako pewien majątek, który ma służyć określönemu ogólnopożytecznemu celowi, który musi być przez pewnych ludzi administrowany i użytkowany¹⁵.

Oczywiste jest, że krąg destynatariuszy obejmujący całe społeczeństwo przesądza o uznaniu, że mamy do czynienia z fundacją ustanowioną w interesie publicznym (fundacją użyteczności publicznej). Celem głównym fundacji nie może być więc osiągnięcie zysku. Innymi słowy, nie są one środkiem realizacji prywatnych celów zarobkowych¹⁶. Nie bez znaczenia pozostaje dla nas – wciąż jako wzorzec stawiany w tej kwestii – pogląd T. Bigi, którego zdaniem: „Destynatariusze reprezentują ideę interesu, dlatego traktujemy ich, jako osoby trzecie, nie identyfikujemy ich z zakładem; on działa a nie spożywa. Destynatariusz jest czynnikiem, stojącym poza osobą prawną”¹⁷.

Nie ulega wątpliwości, że określenie istoty fundacyjnej osoby prawnej wypracowane na gruncie przedwojennej doktryny prawniczej ma podstawowe znaczenie dla ustalenia funkcji, jakie mają pełnić fundacje w ramach porządku prawnego.

Znaczące poglądy T. Bigi syntetyzujące wiedzę na temat fundacji jako kategorii prawnej również dotyczą fundacji prawa publicznego. Czyniąc pewne uwagi wstępne na temat związku publicznoprawnego, autor wskazał na jego dwie istotne cechy. Pierwszą z nich jest służące mu władztwo administracyjne, tj. możliwość stosowania bezpośrednio przymusu przy wprowadzaniu w życie jego zarządzeń, a drugą powołanie do życia związku bądź wprost przez państwo, bądź przy czynnym współudziale państwa¹⁸. Zgodnie z przyjętym powyżej kierunkiem interpretacji oznacza to, iż po pierwsze, wszystkie związki tak typu korporacyjnego, jak i zakładowego, niewykazujące tych cech, uznać należy za związki prywatnoprawne. Po drugie, należy zgodzić się z tezą T. Bigi, że „fundacja służy celowi ogólnie użytecznemu i że podlega nadzorowi państwa, nie

¹⁴ *Ibidem*.

¹⁵ R. Longchamps de Bérier, *Studia nad istotą osoby prawniczej*, Lwów 1911, s. 237.

¹⁶ Zob. szerzej: R. Trzaskowski, *Działalność statutowa a działalność gospodarcza fundacji – prawo i praktyka*, Warszawa 2003, s. 19 i s. 55.

¹⁷ T. Bigo, *Związki publiczno-prawne...*, s. 50.

¹⁸ *Ibidem*, s. 82.

uzasadnia jeszcze publiczno-prawnego charakteru”¹⁹. Pozostaje tu wszakże aktualny argument autora zwracający uwagę na to, że z fundacją prawa publicznego mamy do czynienia wówczas, „[...] gdy powstała drogą aktu prawa publicznego (administracji) lub gdy celem fundacji jest przedmiot działalności jakiegoś podmiotu administracji, tzn. gdy jest nim jakieś zadanie administracyjne”²⁰.

Za słuszością powyższego stanowiska przemawia ze wszech miar trafna ocena W.E. Rappé, według którego „za fundację prawa publicznego uważać należy nie każdą fundację, której cel reprezentuje interes publiczny, lecz, że potrzeba organicznego zespolenia fundacji z państwem, gminą, względnie z korporacją terytorialną”²¹. Przykładowo, do kategorii fundacji prawa publicznego W.E. Rappé zaliczał fundacje posiadające władztwo administracyjne i utworzone bądź to wprost przez państwo (np. „Fundacja Wieś Kościuszkowska”, utworzona w 1929 r. na bazie majątku stanowiącego własność państwa), bądź to przy czynnym współudziale państwa (np. fundacje powołane w drodze aktów ustawowych, ale utworzone z majątków osób fizycznych i za ich wolą). Do tej grupy zaliczano fundację Zamoyskich pod nazwą Zakłady Kórnickie, powołaną do życia ustawą z dnia 30 lipca 1925 r.²²

Nietrudno dostrzec, iż współczesna doktryna opiera się na tych historycznie ukształtowanych założeniach dotyczących fundacji prawa publicznego. Trzeba wobec tego stwierdzić, że fundacje prawa publicznego tworzone w drodze aktów prawa publicznego (ustaw) są wyłączone spod uregulowań prawa fundacyjnego, które zajmuje się wyłącznie fundacjami powstałymi na podstawie aktów fundacyjnych o cywilnoprawnym charakterze²³.

Jak stwierdzono już wyżej, Profesor Tadeusz Bigo wprowadził do refleksji nad nauką o fundacjach interesującą koncepcję, iż „substratem osobowym” tych instytucji, „tj. całą grupą społeczną są destynatariusze. Podczas, gdy organizacja w korporacji jest immanentną, to przy fundacji transcendentną”. Refleksje na ten temat – zdecydowanie poszerzone – można znaleźć w większości opracowań polskiej doktryny prawniczej (w tym przedstawicieli wrocławskiej szkoły administratywistów).

Kontynuując dawno już wypowiedziane przez nestora polskiego prawa T. Bigę stwierdzenie, iż „nie zakład, ale destynatariusze korzystają”²⁴, można powiedzieć, iż

¹⁹ *Ibidem*, s. 180.

²⁰ *Ibidem*, s. 180–181.

²¹ W.E. Rappé, *O publiczno-prawnej fundacji w ustawodawstwie polskim*, „Przegląd Prawa i Administracji” 1930, s. 16.

²² *Ibidem*, s. 9–11.

²³ Zob. też: H. Cioch, *Fundacje w ujęciu prawa polskiego*, Lublin 1995, s. 24. Szerzej na temat fundacji prawa publicznego: M. Miemiec, *Fundacje w społeczeństwie obywatelskim Republiki Federalnej Niemiec*, [w:] J. Blicharz, J. Boć (red.), *Prawna działalność instytucji społeczeństwa obywatelskiego*, Wrocław 2009, s. 129 i n.

²⁴ T. Bigo, *Związki publiczno-prawne...*, s. 49.

wyróżnikiem instytucji fundacji jest to, że odnosi się ona bezpośrednio do zespołu pewnych elementów normatywnych; tym samym obejmuje zasady odnoszące się do tej formy organizacyjno-prawnej, która w odróżnieniu od instytucji członkowskich, tj. zbiorowości osób decydujących o działalności jednostki, a także czerpiących korzyści z przynależności do tej instytucji, nie posiada konkretnego kręgu osób korzystających z działalności fundacji²⁵. Z tego podstawowego założenia wynika już, że wymóg działania fundacji w interesie publicznym nie oznacza jednak, że działanie fundacji musi dotyczyć bezpośrednio całego społeczeństwa (co jest oczywiście rzadkością), ale również może polegać na działaniu na rzecz pewnej zbiorowości, np. regionalnej czy też lokalnej. Tylko dla przykładu można wskazać art. 5 ust. 3 ustawy o fundacjach dopuszczający możliwość tworzenia fundacji, które mają prowadzić działalność tylko na terenie jednego województwa²⁶.

Charakterystyczne jest zwłaszcza to, że wyróżniona instytucja jest odrębnie ukonstytuowanym podmiotem działającym na rzecz realizacji celu pożytku publicznego i służy ogólnie pojętemu dobru publicznemu. Z tego względu u podstaw podjętych przez wielu autorów (m.in.: T. Kocowskiego) analiz w tym zakresie legło przekonanie, iż przewidziane w statucie fundacji wykonywanie przez nią działalności gospodarczej nie może stanowić celu jej działania „bądź być formą jego realizacji, lecz należy traktować ją wyłącznie jako źródło dochodu dla realizacji celów statutowych, ma mieć charakter pomocniczy, akcesoryjny”²⁷. Koniecznie trzeba w tym miejscu przytoczyć również ocenę R. Raszewskiej-Skałeckiej, iż „Realizacja celów fundacji nie może przynosić dochodów ani samej fundacji, ani fundatorom”²⁸.

W dotychczasowej literaturze zwraca się również uwagę na kierunki rozwojowe instytucji fundacji jako podmiotów pozarządowych wykonujących zadania administracji publicznej. Poniżej przytaczam wybiórczo kilka opracowań z tego zakresu autorstwa: A. Błasia, J. Bocia, J. Jeżewskiego: *Administracja publiczna*, Wrocław 2002 oraz J. Blicharz: *Udział polskich organizacji pozarządowych w wykonywaniu zadań administracji publicznej*, Wrocław 2005; *Fundacje*, Wrocław 2016; *Administracja publiczna i społeczeństwo obywatelskie w państwie prawa*, Wrocław 2012.

Zdaję sobie sprawę, iż w niektórych fragmentach tekstu zaledwie zaznaczyłam wagę istoty podejmowanych zagadnień. Dostrzeżony niedostatek przekazanych informacji

²⁵ J. Blicharz, *Fundacje. Wybrane zagadnienia*, Wrocław 2016, s. 34.

²⁶ Por. J. Blicharz, *Czy cel gospodarczo użyteczny może być wyłącznym celem statutowym fundacji*, [w:] J. Korczak (red.), *Księga pamiątkowa z okazji 70-lecia urodzin prof. zw. dra hab. Adama Błasia*, Wrocław 2016, s. 27.

²⁷ T. Kocowski, *Przedsiębiorcy prowadzący działalność gospodarczą akcesoryjną w społecznej gospodarce rynkowej a prawo własności*, Acta Universitatis Wratislaviensis No. 3695, „Przegląd Prawa i Administracji” 2015, t. CIII, s. 24.

²⁸ R. Raszevska-Skałeczka, *Rola organizacji pozarządowych w działalności gospodarczej na przykładzie fundacji*, Acta Universitatis Wratislaviensis No. 3018, „Ekonomia” 2007, nr 15, s. 190.

próbowałam złagodzić, załączając w przypisach adresy ważniejszych publikacji innych autorów, które ukazały się drukiem w poddawanym analizie okresie przedwojennym.

Bibliografia

- Białas T., *Definicje i cechy fundacji*, „Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Administracji i Biznesu w Gdyni”, 1998, nr 2.
- Bigo T., *Prawo administracyjne. Część I. Instytucje ogólne. Opracowane przez Dr. Władysława Kawkę, Adiunkta U. Wr. na podstawie wykładów uniwersyteckich prof. dr. T. Bigo*, Wrocław 1948
- Bigo T., *Związki publiczno-prawne w świetle ustawodawstwa polskiego*, Warszawa 1928.
- Blicharz J., *Czy cel gospodarczo użyteczny może być wyłącznym celem statutowym fundacji*, [w:] J. Korczak (red.), *Księga pamiątkowa z okazji 70-lecia urodzin prof. zw. dra hab. Adama Błasia*, Wrocław 2016.
- Blicharz J., *Fundacje. Wybrane zagadnienia*, Wrocław 2016.
- Blicharz J., *Ustawa o fundacjach. Komentarz*, Wrocław 2002.
- Cioch H., *Fundacje w ujęciu prawa polskiego*, Lublin 1995.
- Cioch H., *Status polskich fundacji w świetle judykatury*, „Rejent” 2000, nr 5.
- Kidyba A., *Prawo handlowe*, Warszawa 2006.
- Kocowski T., *Przedsiębiorcy prowadzący działalność gospodarczą akcesoryjną w społecznej gospodarce rynkowej a prawo własności*, Acta Universitatis Wratislaviensis No 3695, „Przegląd Prawa i Administracji” 2015, t. CIII.
- Kumaniecki K., Langrod J.S. Wachholz S., *Zarys ustroju administracji, prawa administracyjnego i postępowania administracyjnego*, Warszawa 1939.
- Longchamps de Berier R., *Studia nad istotą osoby prawniczej*, Lwów 1911.
- Miemiec M., *Fundacje w społeczeństwie obywatelskim Republiki Federalnej Niemiec*, [w:] J. Blicharz, J. Boć (red.), *Prawna działalność instytucji społeczeństwa obywatelskiego*, Wrocław 2009.
- Rappé W.E., *Fundacje*, Warszawa 1937.
- Rappé W.E., *Fundacje*, [w:] *Encyklopedia Podręczna Prawa Publicznego*, t. I, z. 3, Warszawa 1926.
- Rappé W.E., *Fundacje polskie w powojennych traktatach międzynarodowych*, „Gazeta Administracji i Policji Państwowej” 1929, nr 17.
- Rappé W.E., *O publiczno-prawnej fundacji w ustawodawstwie polskim*, „Przegląd Prawa i Administracji” 1930.

- Rappé W.E., *Systemy nadzoru nad fundacjami w ustawodawstwie obowiązującym na ziemiach Polski w świetle prawa porównawczego*, Lwów 1933.
- Raszewska-Skałicka R., *Rola organizacji pozarządowych w działalności gospodarczej na przykładzie fundacji*, Acta Universitatis Wratislaviensis No 3018, „Ekonomia” 2007, nr 15.
- Till E., *Dekret o fundacjach z 7 II 1919*, „Czasopismo Prawnicze i Ekonomiczne” 1920, nr 1–4.
- Trzaskowski R., *Działalność statutowa a działalność gospodarcza fundacji – prawo i praktyka*, Warszawa 2003.
- Wójcik M., *Pojęcie fundacji w prawie rzymskim*, „Roczniki Nauk Prawnych”, T. X, zeszyt 1, 2000.

* * *

Streszczenie: Określenie istoty fundacyjnej osoby prawnej wypracowane na gruncie przedwojennej doktryny prawniczej ma podstawowe znaczenie dla ustalenia funkcji, jakie mają pełnić fundacje w ramach porządku prawnego. We współczesnej literaturze zwraca się również uwagę na kierunki rozwojowe instytucji fundacji jako podmiotów pozarządowych wykonujących zadania administracji publicznej.

Słowa kluczowe: fundacja, fundacja prawa prywatnego, fundacja prawa publicznego, statut, interes publiczny.